

ROMÂNIA LITERARĂ.

Nº 6.

Sassi.

6 Февраріе, 1855.

SKLĂVIE, ВЕЧІНЪТАТЕ ші БОІЕРЕСК.

,Мареле mistep комъп тѣтэрор падилор кристіане, звіреа лві Дхмнезеѣ къ отвл пріп філтропареа лві Христос, дъ фіндеі отопешї чева дналт ші сѣньт, дн кѣт, дн окї адевърателї Кристіан, ачела каре калкъ дн пічюаре дрітэріле челї таі тік din semenii seї, естє нымаі зи monstre, дар ші зи сакрілєців, ші форта чеа таі зріт а честеі кріте este SKLĂVIA.“

Къ ачесте квінте іші інчене D-на Беешер Stove префада ла Коліба лві Мошъ Тома, ачест roman адевърат ка istopia, каре аă фъкѣт o simsalie atѣt de mape în тѣбеле е-тізфре, ші аă dat склѣвіе оловіре de тоарте. Ші пої къ алѣ квінте таі потрівіте ны ам пытѣ інчене окіреа istopikъ асвіра ім-пілърій отвлі пріп ом, патъ неагръ че фі-теръ în istopia соціаль а тѣтэрор попоарелор, ші пре каре, къ тоате лютініле секундлі, о пытреазъ їнкъ паділ че se zică cristiane.

Склѣвіа este atѣt de векіе кѣт ші лутія, зікѣ апъртюорій еї; о зікѣ ші тѣлдї інвѣщаї повъзвії де о фалсъ ерѣдію. Дар, склѣвіа este векіе, іnsъ ны atѣta de векіе кѣт ші лутія; ea аă інченеі нымаі кънд ар-

та продакціеі аă лват іndestvâl desvoltare, спре а да отвлі таі тѣл декът її требдія неапърат пепірэ віеuzіреа лві. Кънд ачест prisos ны ера їнкъ, склѣвіа н'аă пытѣт фі, пепірэ къ німе ны авеа intepes de a аве склаві. Оamenii карї чеі dinti аă авст ideea de a пыне тѣна пе semenii лор ші аă шербі, спре а'ші атрібза о парте din продактъл тѣп-чей лор, аă фъкѣт дар о споліаціе, зи фэр-тишаг; еї аă jirnit пропріетата чеа таі сѣньт, adică: тѣнка алтѣа. Дечі споліаціа ші фэртишагл сжнт оріїна склѣвіет.

Аша din інченеі, інтьі склаві фэръ пріпші де резбел крѣдацї, оameni de алѣ падіе саѣ де алѣ лок* бірвії; de аїче віне къ ла Ромъні

* De аїче ар вені ші еспліаціа кважнілї latin s e r v u s, шерб, пріп s e r v a t u s b e l l o: ачесте etimologie, de ші дрітеме-іеть пе Kodika лві Iustinian este ведерат фалсъ. Омер пе аратъ, пе чеа адевъратъ. Servus віне din кважнілї 'elip έρω, έρω, sero, песто, лег. Din векіл eritudo s'аă фъкѣт s e r -v i t u d o, ші din ervus servus. Бнакадемічан франчез, шікъ джансел тѣлдї ерѣдію германі, тръгнду s e r v a r e din sal-vare, аă skos кважнілї s лава, глюріе, каре аă dat пы-теле Slavilor, ка etimologie кважнілї склаві. Ачесте доїе квінте пегрешит къ п'аă дрітре еле пыткъ комъп, прекът п'аре пыт кважнілї шерб къ пытеле Сербія. Кв-вінтеle Sclavе а Церманілор, esclave а Францезілор, slave а Енглезілор, огларбоз а Бизантінілор, esclavo а Спаниолілор, schiavo а Италіенілор, склав а Ромънілор, вінѣ пегрешит de la sclavus, sclavenus, Slav, ші дѣтейзъ поате din тимѣл резбелемор dintre попоареле Церманіеї ші Slavія Bengi че ера вецинї лор. Ачест пытє доведеште їнкъ одатъ къ склавіа ші ачеа модерпъ datorewste орії-на sa střeři пріпшілор de резбел.

склавій ші ін земль шервій (serfs), се піміръ вечіні, адікъ: тециєші робіді.

Însă, кът социетата лъб о desvoltare маі регулатъ, ачеастъ kondisiune se пъткъ ші din alte împrejurări de кът ачеле але резбеллъ. Аша, 1°, іn тълте дери, лециматра фъкъ din склъвие о pedeansъ лінітъ кътъръ кътева категорій de кримінал. La Romanі, съб împăraції пъгълі, релігія Kristianъ ера о крімъ каре тъщea дъпъ sine склъвіа. Împăratъ Diokleciан поропі пріп edictъри ка Kristianі de o бънъ паштере съ фіе deservъкації de дрітъріле лор de четъдені ші de оamenі лібері. Фетеле kristiane каре se рефъза de а лъва парте ла кълъл idolіlor ера dedita ла слъвја de склаве. 2°, Ка консеквенція а пріципълъ, se іntemeitъ къ склавій ны пътіа памте de кът склаві. 3°, În сfършіt, къ прогресълъ склъвій ші а толечілі, певоіеа а ачестор шервіле впелте а вроіціе, se іntinsesъ іnt'patъta, іn кът se гъsіръ оamenі карі se пріміръ de а'ші віnde фаміліа ші къар персоана лор. N'ам възтъ noі іn зілеле поастре цигані emancipації карі, неквпоскжnd преузл лібертъці, терцеа съ чеаръ ла фості лор stъпні, сад ла stъпні, склъвіа ка о градіе?

Eatъ dap патръ орішіne destsl de distinckte а склъвіеі; чіпева пътіа фі склав пріп каптіtate, пріп sentençie үідекъtoreaskъ, пріп паштере, пріп akt de вжнзаре. Ачсте орішіn іnсă nы фъчea deosesite класе de склаві; къчі, кът тіcі, діференціе, соapta лор претstіndene ера ачеearі. În пріncip, склаввл ера лъкръ: res non persona, зіче лецеа romani.

Склъвіа, ачеастъ nedreantъ віolaціе а дріtъlіt de пропrietate а отвлъкъ асвпра лгіші, s'а'z іntemeiat іn лъме de іndatъ че se фъкъ folosi-toape; іnсă, прекъм ea nы пътіа фі de folos deodatъ іn toate локріле ші іn toate timpвrіle, ea nы фі pіcі vnliformъ, піcі vnliversalъ. Încheputъl eй фі іn дериle meridionalе а ле глобулъ, зnde

фі іtemeliea сочиетъдеі. Din protіvъ, кът склъвіа se іnainteazъ snre Nord, ea'ші perde іmportunca, ші къар даіt se іnfъsiuneazъ аколо не ла vne локрі, ачеаста este съб о формъ вмъндъ ші stъmпpъratъ. Ачеастъ діferençie провіне къ тълка склаввлій пътіа съ adatkъ таі твлт folos іn дериle de meazъzi de кът іn ачеле de meazъ-noante. Ачеастъ іnegalitate se esplіkъ: dintъl, пріп фактъл къ пътжтъл din дериle sententriонале este таі пътіn poditor; ал доіle, къ челе neapъrat trecvitoare склаввлій піn таі твлт la Nord de кът ла Sd; склаввлій аколо іi trecvtesкъ stъraje таі kалde, таі твлтъ храпъ ші vn adъnost таі бън, din кавса împrejurъrъlор патрале а ле kліtеj; ші ачste, de la sine se іndelеде, къ împărтina къ atъla folozrіle пропrietarвлій. În сfършіt, попоареle Nordъlъ, іn үеперал таі sdravene, е-ра ші таі gреj de sviss, ші еле ръbda, пріп земаре, ші таі пътіn үівгъл склъвіеі. Din asta віne къ склавій ла Nord kosta таі твлт ші ера jші таі gреj de ціnst іn шервіе.

Пріп ачеаста se esplіkъ пепtrъ че склъвіа aж post vn факт екченционал іn Церманіа, іnt'po епохъ кънд ea se фъкъse vn факт үеперал in statvrіle meridionalе а ле Asie іші а ле Европеі.

Istopia склъвіеі петрече perioadele istopiei сочиетъділор отепешій пътъ іn zioa de astъz; negreшиt къ se ва сfърші iaintea оmenipei; dap, din nenorochire, noі n'ам sosit үікъ ла зліtъl sej каптъ. Ачеастъ istopie пътіn онорабіль пепtrъ neamъl nostrъ іnfъsiuneazъ іnсă чel таі mape intepes; dap ачест stadiš este prea mape snre a іntpa іnt'po simплъ о-кіре; ne vom търçіnі а tъrlа пътіа фактъrіle челе таі іmportante, іnsemnъnd ролвл склъвіеі ла чеj вekі, ші таі ales ла Гречі ші ла Romanі. Дъпъ emigracіa попоарелор іn tim-pvla de mizzloc склъвіа se ttransformatъ іn шервіе, instituçie, de ші таі пътіn derpadantъ, dap

tot барбаръ, каре ліпіа отвіл кътръ пътжант, ші къноскоть ла Ромъні съв пъте de вечінътate, каре апої s'аѣ префъкоть іn воіереск саѣ Клакъ. La modepnі o institutie ші таї monstroasъ ші каре фаче рѡшіне чівіліса-дієй аѣ веніt s'аѣ se sneaskъ не лънгъ кр-зимеле скльвіеї векі. Невоіea de a реімпопора ѹеріле декрънд deskoperite a ле Amerічей, ші а кърора seminuї въштінаше фsseserъ де-чіmate пріп Ferg.1 бірвіторілор ші фокъл предикаторілор, ші апої, греятъціе агріклітрей колоніале съв о клітъ вчігътоаре пентръ Еў-ропеї, аѣ dat пъскаре ла Трата Negrіlor, скльвіе поѣ каре луѣ de претекст іnferiori-тatea соівлії афрікан компарат къ соівл алв, dap каре se intinse іn крънд ші азупра оа-менілор de колор * ші інвълі, іn сфършіт, іn osіндъ ші кіар пре ачеї іn карій чеа таї мі-къ пікътъръ de сънце пегръ se amestekase саѣ ремъсесе amestekaѣ къ ви сънце кърат ші повіл, къч аша Еўропеї ші-аѣ каліфікат сън-щеле лор. Чентръл ачестеї поѣ скльвії este акют пація чеа таї чівілісаѣ ші таї sincher релі-фіоасъ din Amerіка, адікъ: Statvrlile Ѡnіte. Іn Еў-ропа, афаръ de Торчіа, singrіj склаві sіnt ціганії.

Склъвіа antікъ ші modepnі, шервіа din tіmpul de тіјлок, ші воіерескъл саѣ клака de astъzі, eatъ същетъл че'ті пропон a трата іn прівіреа історікъ ші економікъ. Dee Dумнеzeї ка ачесте паціне съ контрібезе а респънді лъміна інте Ромъні, ші аї фаче съ інчелагъ, къ Еўропа нѣші dъ simpatiile ші suprijonл dekъл церілор каре аспіреазъ аші потріві institutіile къ institutіile лъміе чіві-лісате.

I. Склъвіа днп античітате.

Asia аѣ fost леагънл скльвіеї каре, ка ви-Бългістем, аѣ къзѣт апої азупра Orientulâї ші astъzі аѣ оворіт Афріка ла пътніt. Віаца пъ-

stopеaskъ ші stapea патріархалъ tot odatъ ші резбелікъ, іnчепътъръ а відеї попоарелор, Фъ-къръ ші търмеле ші фаміліа de o потрібъ съ-пъсе таї марелії пастор ші патріарх. Ѡnii din ачесті Nomazі se фъкъръ къчертеторі, алдії se фъкъръ преоді. De ачеea, іn церіле Orientulâї, тоате формеле сочіетъдеї se tрасеръ opі din вроінда бірвіторілор, opі din іndelепчівnea пре-оділор. Бірвіторъл ню къноскъ декъл ви stъ-піn, пре sine іnssash, кървіа тої къ авт ші віеацъ требія s'ї фіе съпеші. Ачеasta фs скль-віа політікъ; din ea se пъскъ nemізючіт скль-віа чівілъ саѣ пріватъ. Преоді, din протівъ, іші asigvrapъ пттереа, імълъпінд пріп тренте скль-віа політікъ а Statvrlor desnotіche. Пріп ор-динвл kastelор еї ашъзаръ аша о пірамідъ de stърі есклъсівіе, іn капъл кърора еї вроіръ а фі singrіj. Іnкспіїтраші de попоаре nомаде, atъt statvrlile desnotіche кът ші ачеле теократі-чіе ню възвръ претstindene декъл stъпні ші склаві, ші пічі odatъ оамені.

Към ам zis, скльвіа ню s'аѣ іntemeiet іn ачелаши кіп іn тоате statvrlile antichitъї; dap, челе таї твлтє dъді, ea авв de орін-пъ съпра-птпереа sіллікъ а знеї seminuї а-зупра алти; резбелеле че неконтенит ера іn-tre попоареле іnвечінате, продвчea neapърат ші ръпіріле іn deosebi. Ачеasta adssе обічейл прекупедіе склавілор. Бібліа не іnфуцишавъ склаві іn istoria Патріархілор, ші твлтє піл-де tot din sъf: Skрintъръ не аратъ къ Israelіїт ші Феніcienї se dъдбръ de foapte tіmpriш пегоувлі склавілор. Ръпіреа ші вінзареа фе-тейлор ера іn antichitate лъкрѣ atъt de ко-тнне, іnкът Epodot пъне ачесте sіллії іn-tre кавзеле іnчепътърічіе а ле врътъшіеї Пер-шілор ті Гречілор. Отер чітеазъ пріпші de резбел dъші ка склаві ла тіргъл de la Lemnos, спре а фі скімбаџі аколо пе віте, він, вазбрі de арцінт ші алте предіоase.

Імоїї іn Лаконіа, Фенестї iп Тесалія ф-

* Нѣскії dintp'зи таї алв ші о таїкъ пеагръ, ші віче-верса, прекът ші зраташії ачестора.

seserъ попоаре astoxtone пре каре вікторіяле фъкв пентръ tot-deavna склаве.

Лъквіторій din Xios se аратъ ка чел інтъ попор греческ кареме, нз пътai импорть склаві din stryintate, дар, таі търziд, ил ві къмпъръ кв бапі.

Astорвл I.iaidei deoseбеште доѣзъ класе: *Оѣтес* ил дмѣс. Чеі інтъ ера плѣді ші квліва пъмінтріле рецилор ші а преоділор, ил време кънд чеі де пе зртъ ера адевъраді склаві. In Konstituia apistokratікъ а Atenei, склаві, *Оѣтес*, фігуреazzъ тикъ ка шербі, ші пътai іn тімпія лві Solon, къп' еі фъквъ еманчіаді, пътэръ добънді чева дрітэрі; даръ пічі о датъ еі нз фбръ асиміладі кв человіале треі класе де четъдені, ші римасеръ пврвреа депртаді de servіділ тілітар ші de toate фінкціїе de maistradі.

In Italia, саі чел пвдін іn Лацид, скльвіа нз фі іntemeіetъ декът търziд. Двпъ търтіpisrea лві Barpon, чіпчі саі шесе sste de anі іn зрта фіндаціе Ромеі, агріклітра ера тикъ ексерчіа de кътръ пропrietарі саі de кътръ лжкътіорі лібері. Даръ de ла ачеастъ епохъ, резбелъл ші комерціл грътідіръ склаві іn Italia. Арміile Romane adвchea іn каптітате попораді іntreпі, ші рапе-орі фъчека скімъ de пріпшіл іn резбел. Карл Комте есплікъ фоарте дрент казза ачеасті de пе зртъ факт:

„La Români, zice e.i., de la іncepstіл пънъла сфършіл републічей, apistokratіa ціні пеконенit de a sъбстіца іn локъл оаменілор лібері че квліва артеле, вп попор каре сті фіе пропrietate; ea'ui фъкв о максімъ de a нz скімъ пічі одатъ пріпшіл de резбел. În alternativa de a лъса іn скльвіе ачеі din soldaui romani че нz авеа mізлокъл de a se peskвтпъра, саі de a віnde soldaui stryinі din каре ea фъквсе склаві, ea алеціа дретзъ чеі ера таі лжкратів. Pestitgia че ар фі до-

въndit de o арміе пердатъ н'ар фі фолосіt де-кът класелор съраче din каре ешіa soldaui; pestitgia че ар фі фъквт ea іnsau de o ар-міе stryinі, ар фі ліnsito de o тълдіме de склаві.

„Între кавзеле пътєроаze че detермина а-ristократіa романъ а фаче резбел, este зна че нз саі іnsemnat іndesti: ачеasta este къ попорбл пврта тоате келтіеліле, ші чеі тарі търцеа пътai фолосіrile лвптеі. Чеі тарі ка-рі, пентръ а лъса лъквіторій зпві ораш іndestri-os ші аі transforma іn склаві, пердеа вп пъ-тер de soldaui, нз ведеа іn ачеастъ операціе декът о треаеъ впнъ. Ачеasta ера вп скімъ іn каре tot ера къштіг пентръ артиократіe; ла окіi sei, вп склав впн фъчека таі твлт декът доі пролетарі романі. Періколеле іnseші че-ле таі граве нз ера іndesti snre a o хо-търі a перде din ведере ачеле че прівіа ла іntereszл seй. Апівал, фъкънд азкіпра артилор романе вп таре пвтер de пріпші, пропвзе съті скімъ кв ачеі че къззеръ іn тъпіле Ро-манілор. Патріcienі нз воіръ а пріпші аче-скімъ, дар къмпъраръ ont тіi de склаві шіi іnkорпораръ іn артіа лор фъръ а ле da лібер-татае. Пріп mізлокъл ачеasta еі пътіраръ сол-даui Картажені din карі фъквзеръ склаві, ші тіi дінвръ іn резервъ ші факлітатае de a ре-лъса іn а лор стъпніре пре ачеі кв каре іn-локвізеръ soldaui къзгү iin тъпіле двшта-пвлзъ.

„Ачеастъ поліtікъ de a пвртіsi soldaui ро-мані, фіе пентръ а нz авé а плѣt прецвл ресквтпътреі, фіе snre a нz іnаноi пріпші din каре se фъквзеръ склаві, нз компроміта іn пімікъ лібертатае тъфвлрілор apistokratіe. Dakъ впвл dintre еі къdea іn тъпіле двштапвлзъ, ші dakъ ел нz ера іndesti de іnаведіt snre a se peskвтпъра, кліенціi лві ера іndatopigі de a пвне тъпъ de la тъпъ snre a'л skoate din ровіe. Плеbeienі, пре ка-

рїй nimine nu'т рескѹшпъра кънд авеа непочіреа de a къдеа пріші, ера in adevâr in облігаціе de a рескѹшпъра тъдвлъріле аристократієй.*“

Къ кът ісвънделе Ромеї se intinseръ, къ атъта se імпещіпъ пътервл оаменілор лівері ші спорі ачела ал склавілор.

Склъвіа таі авеа ші алте ісвоаре, към ам маі zis. Тоді копії лепъдаші ера деклараці склаві. Копії se фъчеа склаві дақъ ера він-дагі de пърінгі лор; datopnії дақъ пз-ші пштеа пльти datopnіле. Он таіш іші пштеа він-де копії кіар інссраді фінд; ел іші пштеа він-де ші кіар неподії.

Іар ісворвл чел таі маре пентрв скльвіе ера комерцівл. Церіле каре да чеа таі твлътъ тарфъ de оамені Гречіе ші апоі Ромеї фбръ: Трачія, Считія, Цетія, Фріція, Понтія, інтр'п квінт, Ssдзя Европеї Orientale ші Asia-Mікъ. Къ intindepea локврілор se intinse ші пътервл пштілор склавілор. Ін комедіїле лій Аристофан, а лій Евполіе ші а автор ахторі а веікіеї Komedii, пз ведем фігврънд алте пште de склаві stpъїні de кът ачеле че не адзкѣ aminte de Asia-Mікъ; *Каюон*, *Лудбс*, *Фонұх*. Іар дзпь Aleksandrв чел Маре ші intindepea Romanілор, ведем in Komedii пш-тіле de *Джокот*, *Гетаи*, ect. adikъ: Дачі, Цеці etc. Romanій обічініръ a da склавілор ші пш-тіле de ербі, пльти ші фlorі. Не кътева то-пштілі ведем склаві ппрѣнд ші пште de пштіле склавіппе. Ssв Імпърадії Romanі, тімпъя stepse діферінца че ера intre пштіле склавілор ші intre пштіле оаменілор лівері.

Піацеле de склаві челе таі іnsemnate е-ра пентрв Nord, Emporія de la Tanais, la гvra ачестай фловій, Donbl de astvz; пентрв Asia-Mікъ, Ефевл ші Side; пентрв Гречія, Samos, Atena ші Delos. Славіі se къпъта еф-

tin in snre Nord ші se bindea склаві ла Ssд зnde твлка лор да зп фоарте маре.

Kondigia склавілор in antichitate s'ă des-kris de маі твлї автоті modepnі. Este intist къ ачесті паріас a лятеї пъгъне ера Եрътаді ка adevârare віte, ші къ віеаца лор ера лъ-сатъ in лівера disnosicuie a stъпnілор лор. Ачеasta провенія din ideea че'ші фъчеа ei despore склаві.

(ва врта.)

М. К.

Логофътбл K. Konaki.

In кврънд фінд a se пвліка Poeziile Логофът: K. Конакі, пз de prisos гъсим a da оаре каре лътвріп despre віеаца літераръ а ачесті вредник върват. Е.и аă fost din ръндал ачелор Moldovenі че'ші фъчеа інвъцътвріle in літва еліпъ пе кънд Domnus: Aleksandrв Moraz іntrapodssese, пе вън тешеів, ачеле інвъцътврі in Moldova ші резулътіa іnaintipea in штінді че добіndia tineri in школа Domneaskъ каре, сзб a sa Domnie, aă fost іnфloriitъ.

Intр'пса Логофътм Конакі aă інвъцат літва еліпъ ші a еї літератвръ, прекам ші Matematiciile ші, таі къ seamtъ, Geometria прін a къ-ріе квноштінгъ практикъ ациансесе, кіар пе времеа ачееа, a фі претstindene прівіт ка зпвл din чеі таі вън інцинері. Маі пе گрътъ, s'ă dedat la stdiul літвей тврчешті пе каре о вор-віа ші o скрица къ лесніре, ші a літвей фран-дезе а къріе літератвръ, ші таі аles скріери-ле філософілор веаказії ал 18, й ера фоарте фаміліаре.

Она din челе a сале de'ntъів поезії фу композъ in лаҳда Domnulv Moraz пентрв апеле къ каре ачест Pring іnзestpase каніталія Moldoveї. De аколо апоі Логофътм Конакі aă скріis

* Traité de Législation par Ch. Comte. Tom. III. L. V. ch. II.

версії de кънтиче, (кънтиче de лате), десь
към пе атпче тълт ера обичеівя, ші каре s'аăг
Фъкѣт попорале ші аă фост йн шлииңа татароп
кът s'аă маи үинст мелодиile национале, ачеле
мелодиї атът de орініале ші пе каре астъзі
de истов ле-аă ғоніт алте йн локкеле мело-
дii стръніе.

Пintp'ачеле поезії ұшоаре, чіне ұнкъ, кіар
ші astbzі, din ачей че se маі окпъ к8 еле,
н8 а8 а8зіт не ғримътоареде:

Зіопі де зіо^з се реварсъ
Ші еш окії н'ам днкіс!
Кэм съї днкід кънд еш варсъ
Пхрае де фок арпинс! .. etc.

sax

Пън'a нs рesъpi zиop'i,
La Moldova's кълтoр.
Baи mie! de къte op'i
Oиg sъ лeшиp' т'oиg sъ mor!

8-13

Окішорі Фрєтмоші,
Двлч'e's, ткангъюші!
Ш. ч. д. Ш. ч. д.

III. УЧЕБНИК

Беніръ пе զրտъ поезіїле таі лвпцї, таі
sepioase, прекът ачеаста intitulatъ: А торъл
din прієтешаг, пе каре о пъвлкът Ѳп пъ-
теръл ачеста, шї, Ѳп сфѣршїт, традъчеріле че
къ єн deosebit талент ле фъчea din кважнт Ѳп
кважнт, фъръ ка еле съ пеардъ пічі Ѳпделе-
селъл, пічі фрѣшмѣца ḥорїціналълвї, шї desuре
каре se поате лза о idee лътбріть пріп ачесте
доъзъ версюрі а Ѳнченѣтълвї скрісопеі Елоізеі
кътъ Абейлард, de Баэр Лормиан:

Dans ce lieu solitaire, abri de l'innocence
 Апр'ячест лъкаш ми таинк лок де певіновьціе
 Où règne avec la paix un éternel silence
 Заде нашеа кз тъчераа аз а лор дипърцие... etc.

Мai de лят aminte însă este къ тоате ките аж скривачест върбат също кiar щи номаi им

літва аdevърат Ромънеaskъ скрісе; маре ме-
рит че din zi in zi se фаче таі рап кз амес-
теекл впор паравврі stpiline пінтре а ле а ноас-
трє ші кз некзмпеніта іntpodvчере de ноše
кквінте че ачесте tparð dsvп sine.

Логоф. Конакі аă fost om învățat de пе времеа кънд, în Moldova, învățătъра че авеа ера гръш de къштигат, шi поет а кърхi înфокатъ дълчеацъ de скриере, прекът шi лимпеде în граїы неамвлі сеă, ва речънea пентрэ Ромънi ппрбрре ка о фаль!

K N

Amor&I din prieten&r.

Ам їзвіт! аззілі інімі кважптель вострѣ чең таре
Че въ плеакъ ла дэрепе ші въ фаче сімшіоаре,
Че въ леагъ, въ впеште фър' de пічі о сілініе
Ші въ дѣн віеаца аста алъ віацъ ші тай віе!
Ам їзвіт! ші кзноск гасъл драгостеі песте тъсбръ.
Аскълтаці къ въ гръбеште аморіл прін а теа гъръ:
Ачест джипърат ал ятмей сънжніор пе пъльчёре,
Тіран ла джипротівіре ші тілостів ла дэрепе,
Но чере de ла вої слава de-о зъдарнікъ їзвіре
Че се паште ші се трече ка зи віс de пъльчіре!
Дрепште, фыце ші ласъ inima нестѣштоаре
Че ка съврѣторіл фыцір, dіntp'o флоаре'н алъ флоаре,
Гасъл пемтai, фрэнзрепште а іовпічілор фіре
Ші о ласъ фър' de време ліпсіт de тълдеміре;
Ел чере, вреа ші допеште de ла вої ачеа їзвіре
Каре кіар джпфіппдеазъ пе доъзъ фірі джntr'o фіре,
Ші, джппльндзле de фокъл че ле apde къ пъльчёре,
Де спореште тълдеміреа прін неказ ші прін дэрепе.

Дар ѿ лакрѣ аша маре ші кѣ-атѣла ферічіре
Ка съл добѣндигі аёве, вої інімі кѣ славѣ фіре,
Кредемтді кѣ нѣ се поате дектѣ кѣ данденгпаге
Де сопѣрѣ, де неказвѣ вірвите прін ръѣдапе;
Време талть, стѣрѣаль, днгріжірѣ ші дндоеле,
Прівігірѣ, офтѣрѣ ші лакрімі, плъпсбрѣ, рѣші ші останеле,
Сѣферірѣ, дндрѣрѣ квмпліте, препвсбрѣ отрѣвітоаре,
Пасбрѣ деснѣдеждѣте, пасбрѣ фѣрѣ тѣсвраре,
Ші песте ачестеа тоате, ѣнкѣ спре данденлніре,
Се чере пріетештгл кѣ кредитді ші ѻвіре.

Приетешг! дар din черврі ла от къ твлтъ прііпдъ,
Че te нашті dintp'o ведеро ші te-адаоші пріі кредінду,
Че амор вії ші пітерпік апінзі къ-ата тілжочіре,
Кънд, квпрінзънд дошь інімі днтр'єн гкнд шінтр'o знире,
Ші авзанд-ле денпрінс німаі пріі обінінзінду
Ла сімпатіе, ла тіль, ла драгосте ші кредінду,
Ле суплі фбр' de весте ла префачеро чеа таре
Din приетешгвл двлчє дн амор къ днфокаре!
Ax! кредемтуд ініміоаре къ о аша днпплшаре,
Dintp'o порочіре тікъ дн порочіре чеа таре,
Csie не от льпгъ тьщері ші льпгъ Dsmnezeire,
Шіл фаче трънд съ гасте а раівлі ферічіре!

Лпсь пъпъ а атібнде дн степіна ачеа таре
Кѣтє тьпнчі, кѣтє неказгрі ші кът пльпс къ съспінare,
Інімі, соапта хотъреште съ ръвдаі къ вървъщіе!

Асколдаш къ ві ле-а спукне непорочита Zллніe,
Zллніe аче, таі фрътоась де кът зіоріле ла фадъ,
Днтр'e флор'i налтъ ка кріпзд, къ окії тврі de пегреадъ:
„Baі mie! zіchea къ лакръмі днтр'e а са въітаре,
„Че пштре певъзъшь ші одихнєи сърпштоаре
„Се ръвдикъ дн сімпіреа віетеі ініміоареї тёле,
„Ші тъ apde, zi ші noante, кънтріктаре ші къ жёле?
„Въз пръпастія къ окії, въз а тіаа тікълошие:
„Dar ле въз къ твлдеміре ші ле ръвд къ въквріе!
„Ax! приетешгвл сінгср аре оаре астъ фіре
„Съ тълвр'e, съ апіндъ ші съ dé ші твлдеміре?
„Ex, тікълоаса de mine! тъ шіеам къ скнт легатъ
„Німаі къ приетеніе ші къ інімі квратъ
„Кѣтър' отвл че къ чінцте м'аі ѻвіт ші тъ ѻвеште:
„Dar вай mie! къ днрероа каре днмі прііпвеште
„No'ї къ семне de ѻвіре пацнікъ ші тъсвратъ,
„Чії ка фбллервя че-апінде о драгосте днфокатъ!
„Zіле, попуї, петрек къ гкндвл ла двлчea днкіпгіре
„Че пзрвреа днмі адвче шітмі съфетеште пълчіре;
„Nічі зп фел de днпплшаре съфлтвл тей nз гъсеште
„Ші квноск къ не tot чесаля патіма че тъ тьпнчеште
„Садаоце ші квпрінде сімпіріле теле тоате,
„Днкът пімікъ, не лзме, съ тъ тългже nз поате.
„Віада тіаа есте о таре каре nз се ліпішеште:
„Приетешгвл се лзпітъ, аморвл фртіпші сърпеште!
„Аші врэ съ тор, дар ші тоарте аші врэо къ-achea пштре
„Съ тъ днкът'п чеаа лзме къ плъкста тіаа днрепе.
„Dar вай mie! nзде есте пын' ла атъта ръвдаре?

Аша, de днрепі квпрінсъ, дн неказвл еї чеа таре,
Немъпгъїта Zллніe, пріі съспінел еї апінсъ,
Се вештезія ка о флоаре че дн зіорі de zi deckicъ

Ші ліпсіт de віеада рохъї чеі ръкорітоаре
Се топеште съв арсвра соарелв къ днфокаре.

Дар нз шіеа кънтр'o латврі, къ асемене днрепе,
Се вайт ші се пльпце фбр' de піч о тьпнгъїе
Іканок, ачел пріетін къ чінцте ші къ кредінду,
Каре, штінд къ аморвл nз съфере вірвінду,
Къта кіп, пріі депрітаре, съ скапе de-а лзі ловіре,
Ші фздеа... Dar вай de днкесл! къ а драгостелор фіре
Nічі ла времі, піч ла префачері, піч ла орі че срътштаре;
Чі пріі тоате ea ръсвате, атібнде ші вірвеште,
Вскатвл tot дн квпрінде ші търіле прівеште.

„Ax! zіchea квпрінс de лакръмі, амар mie! амар mie!
„Кѣтє съ таі асконд аморвл че м'аі робіт ла Zллніe?
„Ші съл таі асконд съ поате, кънд apde ші тъ топеште,
„Кънд днреріле къ кѣтє ші съфлет ші тръп ръпеніе
„Ne съферінд тьпніре ковършескі орі че ръвдаре?
„Днтоктai ка ла съфжрштвл ачешті віеді трекштоаре
„Кънд тоартеа къ-а са кръзіме се аратъ, се вестеште
„Дн фада віствл болнав пе каре din вії ръпеште:
„Ші таі ръв ші таі твлт Ѣпкъ, къчі съфжрштвл орі ші каре
„Іеартъ отвлві се ші спіе днреріле кътє аре;
„Iap mie nз mi-ї ѻртат піч атъта тългъїе,
„Чі треввє съ ле съфбр' ші съ тор днтр'e тъчре!
„Ax! приетешгвл каре тоат лзтіа дн слъвеште
„Ші днпъ каре алеаргъ, dap rаре орі дн гъсеште,
„Пентр'o mine ecte тьпнкъ, дожан ші кіпніе:
„Кѣчі т'арпкъ ші тъ днне дн жаліка сълпжніе,
„Оріа фі чінclit приетін, ші съ тъ траг de Zллніe,
„Орі съї decockp' аморвл че къ-атъта tipanie
„М'аі квпрінс ші тътпілеазъ, днкът nз ам ръсвflare!
„Ші аша орі кѣт ла mine приетешгвл перзаре.
„Ax! приетешгвл, Doamne! ачеа съжніа легзтвр
„Че с'нтиреште пріі фанте, iap nз къ ворве din гвръ,
„Іеартам-вей ка съл леппд пентр'o аморпезатъ?

„Dar че съ фак? чеірврі сънте! кънд іnima сънеште
„De-а аморвл ловіре ші апінсъ de-а лзі паръ
„Треввє орі съ ѻвіаскъ, орі съ ръвде ші съ тоаръ?

Ачест фел петречеа віада астъ de неказгрі пльп
Дн вайт ші съспінр' амъндоі пентр'o прііпчіп,
Ші фздеа Ѣпкъ de алтв, гънднд къ пріі депрітаре
Аморвл вор адвче скъдепе шітпніиаре.

Dap nз шіеа къ ла бртв зп пріілж de днтълніре
De miї de орі дн апінде маі къ страшнікъ порніре.

„Фзп Zллніe, Фзп Zллніe, сіпіга еї пльп de днрепе,
„Къ а nз te ѻві, драгъ, nз м'аі маі ресас пштре!

— Депъртеазъте din oki'mi, реепъндеа віата Земіе,
„Къ квоск, не тоатъ зіоа, къ таі тълт тъ ровеск ще! —

Тот аша къ прелюпіре, din ръвдапе дн ръвдапе,
Амъндоі днтр'о дсрерé се юска de нe пічоаре,
Пънъ кънд одинеоаръ, днпъ към се прілежеште
Пхрреа кънд вреа аморвл ла чеі каре дн ізвеште,
Аж социт ферічит чесасл de допіта днтр'лніре:
Къчі ла а лві сфажтъ воіе пімікъ нв-і спре опріре.

Днтр'ю лок нвстіш ші таімік, de кврънд афлат ла лвте,
Ннде спре тъмбдзіре нвтімашіи мергз анате,
Ннде фіреа днтр'піктатъ ші днтр' посоморіре
Аж ревърсат тоате челе, че прічинеск тъхніре:
Мноді днналі пнпъ ла позрі, пърае прін стъпчі върсate,
Кодрі de копачі селватій пнпtre петре ръстбрнate,
Пръпъстій песте пръпъстій, адънчімі днтр'пекоасе,
Ннде змеяра ші фрації ші твра чеа таі фрътоасе
Крескі дн воіе деспре оамені, къ пнмай къте-о потікъ
Слажеште ла віедії волнаві de трекз къ таре фрікъ—
Аколо віетзл Ікапок, аколо віата Земіе
Со'пнлліт... Ах! чіне поате днтр'лніреа лор с'о скріе?
Орі-че кондеівл с'арте, орі-че граівл съ ростеаскъ,
Ннік спре асемънаре нв потк съ днкінхеаскъ!
Лакръмі, вайете, съспінрі, кънд ші кънд къте-о сфларе,
Лешіне неконтеніт ші de віацъ кврънтоаре,
Квпріндері, днбръцішаре съв пріетінеаскъ фацъ,
Къстѣрі къ ръпіре ші къдірі брацъ ла брацъ,
Прівіліері ші зі ші поанте, гъндзрі къ теланхоніе,
Зітапе de тоате челе, дн сфършил о тоаре віе!
Аж стътат а лор віацъ, пнпъ кънд din перъвдапе
Ікапок къ нвцін сфлете къзънд ла а еі пічоаре:
„Ах! Земіо, днмі ешті драгъ! І-аж зіc квпрінс de ръшіне,
„Днмі ешті драгъ: че поі фаче, кънд сімі къ тор днпъ тіне?
„Кънд тъ сфършеск! кънд съ сфър нв'мі-аж таіремаснітере,
„Кънд тоате челе, дн mine, с'аі префъкт дн дсрере?
„Штіш къ'ї съ'мі пні днainte пріетешкзл чел таре:
„Дар токмаі пріетешкзл ті-аж апрінс фокзл таі таре.
„Вай mie! ел ші аморвл, зпіндзсе днтр'о фіре,
„Мъ твнческ ші тъ омоарп къ дндоітъ порніре!
„Н'ам ръгaz, нв ам odixn! азі пнпкл към ръсюпъ?
„Безі първіле de лакръмі че ла поале'ді се аднпъ!
„Нв te дндрора de mine, нв тъ льса ла шерзаре,
„Фій ла дсрері тілоctіві, къ'ї ешті а теа скъпаре!
„Та ешті Dzmnezej de міль, та ешті сtea de днвніре...
„Bindекъ ші ісъвеште амъріта mea дсрерé:
„Къчі а таі һрі лвте нв пот фър' а та ізвіре!
Ачесе зікънд ла поалс' аж къззл фър' сімдіре,
Аж къззл, дар ші къдереа і-аж фост сенм de днкінапе:

Къчі с'аі прілежіт къ гвра съртънд а еі пічоаре.

Третърънд віата Земіе катъ, веде, се'пгрозеште,
Вреа с'аіште дар нв поате, къчі пнштіреа дн ліпсеште.

„О! тікълоаса'n de mine, ла че-ам афішне астъ датъ!
Аж стіргат къ-ачеа дсрерé че о інімі се'пгрозеште
De съпелі ші de квдіте словоаде о кввнтаре
Din чесасл че се ръпеште пнп дн чесасл каре тоаре,
„О! тікълоаса'n de mine! еж сжnt сінгвра прічинъ
„De съпързрі, de неказзрі ші de торді фър' de вінъ!
„Ax! сфлете днппетріте! ел тоаре ші та ръвзі тпкъ?..

Атспче, ка о певзінь, алеартъ din стъпк'п стъпкъ
Ші катъ, квлеце ѡерврі, іе апъ ші дн стропеште:
Дар дн зъдар, къ аморвл дофторі нв прітеште!
„Че съ тъ фак? вай de mine! стіргъ, днпъ de дсрерé,
„Dzmnezezle! адіств'л, къ еж нв таі ам пнштіре!

Дн сздорі, лакрімі скълдатъ, десклдъ ші десплетіль
Фаце, віне, се'пвртеште ка o decпндедеждзіль,
Зълдзі ка вай de дънса! нв пнштішт ші ла чер катъ,
Вреа съ стірге, дар ші гласа i ce таі de odatъ,
Се повърпеште ші kade песте джесл лешінішт
De пншкзл еї үчіс, de пншкзл еї сфърматъ!

Ачесе фел о тріхрікъ de лъпгъ соціа тоаре
Ннік нв своаръ пічі се днче, чі'ші аштеантъ тпіла соартъ,
Пнпъ че пелерізішл въпнтор съ о омоаре
Ші пе джесл лъпгъ трпкзл ішвіт еї схріоаре.

Че прівеліште de жёле пентрз інімі сінгітоаре!
Ачесе трпк злпніт не дърпъ ші лінсіт de-a са сфларе,
Ачей окі пегрі ка тара, ачеа гвр' ка рвнівл,
Ачел сін ка трандафірл, ачей гръмазі алві ка крінл,
Ачеле тъні ка зънада, ачеле фраціде браце
Днтр'ю minпt съ се скімв din віацъ 'п певіацъ!

О! воі сфлете къ тіль! о! воі інімі къ дсрерé!
Възънд къ ачешті ішовпічі днпл пентрз алвл ишріе,
Есте оаре къ пнштішт съ нв сімділ дндр'зпаре,
Съ нв офтаді, съ нв лъпнішт пентрз жаліка лор старе?
Дар дндр'зпнід, къ аморвл орі ші кънд віне воіеште:
Ка дн стъпкп къ дсрерé ші чеартъ ші тілвеште...

Дн дндаітъ къ пнштавл ачел пнл de віптіте
С'аі апроніт de дъншій ші, азрпнд съпітіте,
І-аж днторе ла алор віацъ, і-аж зпілт de ферічре,
Ле-аж dat дарзл лві чел таре de о веінікъ ішвіре!
Ші ле-аж зіc: Dectъl іспіте, dectъl' atъta черкаре:
Къ, лъпнішт възънд къ mine, в'аді апрынс фокзл таі таре!
Мріторі, към нв штіці тпкъ къ пнштіреа mea се'нінде
Песте че, песте възъндхрі ші тоатъ лвтеа квпрінде?..

Атспч, ка din comnзл торді, ръдікъндзсе Земіе—
Къчі ла фемеі tot deaзна дсрерea ecte таі віе,—

Ши симпъниссе не cine de amor ținsefleșită,
Ка лакримъ де бъкбріе не образ ținipodobită,
Лънгъ Иканок ізвѣтъ, съвъ копачівъ палт ші таре
Ах прійміт ținbъръжнітъл de-ын амор че сфършіт н'аре...
Ши ка съ се поменеаскъ de вечі астъ țintъмларе,
Не копачівъ ах съпът слове къ ачеастъ къвълтаре:
„Къльторъл нъ трече, съть, четеште ші къпоаше
„Къ аморъл чел таі страшнік din пріетешъгъ
съ паде.

Журналисъмъл Ромънск in 1855.

(сфършит)*

Телеграфъл Ромън че езъ țin Sibiu съвъ редакція дълът Basich аре ades въне артиколе, маі аles de компътеръ ші агріклтбръ. Акція політікъ аса пътъ актъ е ținъ фоарте търчинітъ. Къ intepesеле Прінципіателор se преокопъ пътай ка de о кестіе sekondаръ. Este оаре ачеаста din лінъ de кореспонденци, опі din пепнтипъ? № о пътемъ хотърі.

Gazeta de Transilvania, pediratъ актъ de д-р Іаков Маръшанч este țin таре dekadentъ. Ренбател еі ах фост таре пътамъ пътъла 1848 кънд ах dipirat'о пана язъ Баріці. Чел таі въне артиколе деснре дрітъріле ші intepesеле ромънілор ешіа odinioаръ țin ачеаст јурнал țin каре пъвлічішті чеї маі țin-sempauj' дий dedosserъ rendez-vous. Gazeta de Transilvania se окопъ, прекът țin este ținvoit, къ intepesеле материале a ромънілор de neste Карпаці; йар țin кът прівеште Прінципіател, ea se търчинеште țin estрактърі din Gazeta de la Іаші ші din Bestitоръл din Бъкбрешті. Кънд кът-одатъ ținширъ вре вън артикол оріцинал, ачеаста este нергешит țin панецирік че i s'ах tprimis din Moldova саі din Валахія. Țin ачеаста прівіре Gazeta de Transilvania se поате лънда къ актъ окупъ чел țintъл лок țin јурналисъмъл Ромънск, къчі ах țинбъкат tprimisiga ренбатірі къ пълт кърај ші, ades, къ фоарте пътін такт.

Маі ренбъл dap Zimberъл ші Тімпъл. Zimberъл este кам спріеат; de ші țин аратъ корніделе țin тоате зіледе, ел s'ах фъктъ къ totzл mititez. Прот-

вербл: Паза вънъ трече прімеjdiea реа, л'а țинцелепдит; de ачеа țin ші менім о віеауъ ținde-япнгатъ. Съплементъл літерар че'л ținovъръшеште одатъ ne sentъмъпъ țin țинтрече къ тълт партеа політікъ.

Țin сфършит маі авет а ворі de Timpъл din Бъкбрешті, pedirat de D. Бозвичеанч че, алъ datъ, ю ші пътеле de Г. Йапріз.

Tіmпъл este o поъл ținffъцишаре țin Журналисътика noastръ; спріjinit de каселе челе тарі de 'негод din Бъкбрешті, ел este menit de a reprezenta ші апъра віеауда ші intepesеле stъреi de тізлок stape astъzi atъt de imponentъ țin Европа, ші ла noi de-авіа пъскъндъ. Аша s'ах једекат ачеастъ Фоае ші de Преса de Оріент.

Tіmпъл este sinѓоръл јурнал каре ах аворdat дис-куція політікъ; ел аре о opinie, о спріjинъ, se сileште а о фаче съ превалезе аспира идеілор контрапре. Ел sinѓор пътъ актъ ах țindръснит a скріе пе steagъл sej: дрітъріле Ромънілор, кънд челелалте фой periodиче se тікрескъ țin веківл хогаш а Іччереі des-пре оріче кестіе політікъ прівітоаре кътъръ Прінципіат.

Pedaktorъл sej паре а фі плін de вънъ воінъ ла лакръ ші de ținпредере țin віitorъл кабзеі сале, доът ținкъшірі neapърите չнкі върват че претинде а фі оргања вънъ опінії. -- Прін крімаре, не плаче а кріде къ партеа дефектъоасть а ачеасте фой, провіне пътам din neisnita pedaktorъл ținпръ а пърта о армъ атът de askapът ка преса. Аша, къ пърере de ръз ам възът къ D. Бозвичеанч нъ este țindestъл de аспри țin алеререа артиколілор; къ кінгл ачеаста јурналиял sej jіknewште та оала пъвлікъ ші, маі а-лес, ачел simliment a фрътоскълъ ші a onestълъ каре тревъле пърреа съ повълъеаскъ пана չнкі скріппор, ші маі аles a չнкі пъвлічіст: Вроім а помені de артиколъл че ах ешіт țin съплементъл Тімпълъ къ N. 4, іскъліт de Г. Sion каре, пътъ актъ, ах аспірат de амі фаче țin пътне прін алте мерите декът прін съкчесе de скандал. Артиколъл Dsale, адресат фемеілор Moldo'vene, каре добедеште къ къпоаште атът de пътн ачеаст seks, къ тоате къ претинде къ еле і-ах ținплѣйт пъръл, ах продзъз țin ефект къ totzл desplъкът. Nimik маі nedpent, маі апорант ші маі пътін nemеріт декът ținпіновъці-*

* Bezi N° 4. 5.

рите Dsale Sion! Фемеяа este ънкъ чеа маи побільш
напте din социетата ноастръ, ea ұнтрече къ този не
върваді. Пентръ че дар Dлзі din екчепції се фактъ
регистър? пентръ че ұн ачест артикол пре каре,
дакъ пълар фі іскъліт пісі ам пъті креде къ este a
лзі Г. Sion, атъта de този se deosebеште, ші пріп
ідеі, ші пріп стіл, de скрієріје сале de маи ұнанте?
пентръ че ұн ачест артикол, адаг, съ тозілре атът
de аспръ цеперация de фадъ? Ші кіап дренте съ
фіе тозілріле сале, este актъ тімпл de a десвълі
стрынілор, токмаі ұн ачест момент грав ші критик
пентръ віторъл үдері, метехнеле поастре? Сокоате
Dлзі къ къ ачеаста не-ар фаче маи рекомендабілі?
Длзі, ка поет, пъті-ар пъті алеңе алте үзіётірі маи
потрівіте, сақ сокоате къ фемеіле Молдовене сжант
респонсабіле de непорочіріле сале амороае? — Г.
Sion ера пътъ актъ, ші ка поет ші ка карактер,
зівлі din тінері чеі маи віне възгіді ұн Іаші. Ар-
тиколық сеъ, каре este нъмаі о neіскъсінгъ
дар ші о вінъ de lèse-moralité, аж јікніт коарделе
челе маи делікате а зіні нації, ловіндз-о ұн опо-
ръл тамелор, социлор ші а фіічелор. Къ
адевъратъ ұнтрістаре тъ въд si.uit de a adresa зівлі
пріетін ші поет чел ізбеск ачесте лінії, фоарте блъп-
де, потрівіндзле къ пемблдеміреа цеперажъ че аж
продзь, ші де каре сжант сінгър къ D. Sion с'аѣ ші
ұнкредингат атът пріп рекламациіле че аж требвіт съ
прімеаскъ ші de-aфренду, кът ші пріп ачеле че с'аѣ
тиміс педакдіе Тімблдзі. Ромънія Літераръ
сінгъръ аж пріїмит пътъ актъ маи тозле пре каре
ұнсъ нъ ле-аѣ dat пъблічітъді нъмаі ка съ нъ des-
кідъ зіл кътп маи ларг зілі скандал de јзліт.

Somъ totalъ. Ноі ам авт ші авт ънкъ пъ-
блічісті. Елад, Мэркъ, Маіорескъ, К. Poset, Брутеанъ,
Бълческъ, франції Хартманъкеші ші аїдій... аж о-
норатъ јорналістъл ромънеск. Дар пътъ актъ н'авет
ънкъ зіл сінгър јорнал каре съ ръспандъ ла требвін-
деле нації; ші, къ тоате ачесте, ұн фада епохеі se-
pioase de атъзі, ұн тіжалкыа гравелор ұнтріеърърі
че se адевъ, ұнантеа пресеі стрыніе каре зілник se
окзъп de ромъні, ұнсъ маи tot deазмъ ұнтр'зін кіп
ігнорант сақ ostіл, чеа маи маре невоіе пентръ ноі
este de a авеа зіл јорнал sepios, neatърнат, зівліс
нъмаі лецилор адевърълі, каре зілник съ прокла-
те ші съ апере дрітъріле Пріпінатор, прекрасніе атъзі
аслізі ұн пріпчіп de Европа ұнтріа-

гъ; каре, дънд окърткіреі зіл спріјін кредінчіос ші
neintepesat, съті desvълеаскъ аввзхріле че se факъ
фъръ шініца sa ші спре пагъва үереі; каре съші
пісі de sinгър скоп a stървінцелор сале de a фор-
ма нъ нъмаі едзкағіа ноастръ політика, дар ънкъ
de a не қалівіа патра торалъ, ұнтеіеind побіліле
крединге, desvoltnd ұн inimile noastre simtіmen-
tsi фрътосзлі ші a onestazі; ші фінд ұн
тоате атъръторъл ші спріjinitоръл ввпелор торавкі.
Резултатъл тончей зілі asemine јорнал ар фі къ ар
лътіна класе ұнтречі каре атъзі n'аѣ пісі o ins-
trukcіe, ші каре пісі ар авé зіnde se o гъсеаскъ а-
іре; ар фі къ атънче ам гъсі маи тозл деқет ас-
тъзі идеі sъпъfoase ші impresii тънгітоаре ұнтр'зіп
попор пентръ а кървіа віеацъ спірітualъ s'аѣ фъкѣт
пъпъ актъ атът de пздін!. Бінеле че зіл asemine јор-
нал ар продзче, ар фі neste тънкъръ.—Нерешіт къ
грефтіділе de a realiza зіл asemine програм сжант
тарі, ші маи аles ла ноі зіnde лівертатаа тіпарвлі
este ънкъ атът de тързініт; дар totality нъ сокот къ
ар фі neste пзтингъ de бірзіт. Требвіе нъмаі ка зар-
ватъ че s'ар хотрі съ іеа азапръші о asemine im-
portantъ ұнтрічінare ші резпндре, tot odatъ съ
шіе seamъ de ұнтріеъръріле локале, de піедічіле ка-
ре сжант ұн позиция de фадъ, ші маи аles de не-
прегътиреа попорвлзъ пентръ а приімі de odatъ ші
ұн тарі doze, храна ве чі пікілзі a de вър. Спре
а атънче ла ачеаста, јорналістъл требвіе съ se іеа
дзпъ пілда лзі Франклін* кареле аж практикат, къ
атъзі іскъсінгъ, apta de a попораліза адеверіле фо-
лосітоаре, ші де a ұнтріціша сіфатъріле торалей прак-
тиче съз форме атъръттоаре ші зішоаре de ұнцелес
пентръ нъмеръл чел таре а четітірілор, трансфор-
манд ұн тікъ монедъ, пентръ требвінца тозлітіеі
ұнтречі, іспръвіле че ұнвъдатъл сақ гъндіторъл des-
копере ұн фандзл кабінетълі сеъ.

М. Когъллічан.

* Artaud: Encyclopédie des gens du monde. Tom. 15.

Poesie.

О ИТАЛІАНЬ

КЪТРЪ

Молдавіа ші Валахія.

Sopioape-a Italiae,
Boi, a Romei demne фіїчі,
Мъндре дєрі а Ромъніе,
Admipate 'n timnі antičі!

La voi bin ші, къ тіpare,
Афль тіплі stremoшеск.
Церні Dvпtъреі фмі паре
Къ е Тірвлі ротънек.

Сърѣтърі, провінді фръмоаase!
Sъ івбім ші sъ сперътъ,
Ші, фп nouді фнтънекоаase,
Zopii zilei s'amtentътъ,

Къчі а Romei sъbenipe
Чадорmind ne де-аѣ лъsat;
Ші а лзі Траіан търіре
Кънд ne Daчі аѣ sъвъյгat,

Шіnt motibe че диклінъ
Simnatie ші амор;
Шіnt лъчесфері de лъminъ,
De спераре'п вітор.

Сърѣтърі, провінді фръмоаase!
Sъ івбім ші sъ сперътъ,
Ші, фп nouді фнтънекоаase,
Zopii zilei s'amtentътъ!

N. I.

Misчеле.

О Мъзъла спітал.—Дп пътерблтрекѣт ам пълікат Рес-
вънpare шоарічілор саѣ Moapte a лзі Sion, епіод
епо-комік deskipis de пріетівл пострѣ Гр. Александрескъ дп
версврі армоніасе ші съпістічіе. Абонадії Ромъніе! Lite-
pare se вор фі пътрана пегрешіт de mare тъхнічіе ла че-
тире ачелей грозаве ресспітре intъпліate вузі din поеді de
talent a Moldovei!.. Sънtem дар фоаре въкроші de аї пъ-
теа дикріедінга къ Г. Sion нз аѣ fost de истов јеріфа шоарі-
чілор, ші къ, дакъ дп лъста sa къ ачесте лігіої днфрікошате ел
ши-аѣ пердѣт пазвл ші грекіле, прекът asigрreazъ поетъл аї
Александрескъ, ел аѣ спънат къ inima teaфtъръ ші i-аѣ ре-
тас ынкъ destълъ пътере пентръ ка sъ поатъ ginea дп тъпъ
пана sa de poet. Drent dobadъ, пълікът аїче врмътоареа
въкът de поезіе.

О Мъзъла Spітал.

Sъbenipe de 25 Ianваріе, 1855.

De demвт Aleksandreskъ днчесае de-а къпта,
Ші de tpista лзі тъчере тоатъ лътма se міпа.
Шні вънія къ поате гласъл seѣ а амордіт;
Шні къ de-атъла къптик актъ ва фі оstenit;
Алдій къ не чеса лътме шире Olіmp s'a днълдат
Ka se аїбъ-о конферінгъ къ-Аполон че ла кіемат;
Алдій къ i's'a рѣт ліра ші k'a dato ла dipes
Ла вп фабр каре ынкъ че-и стрікат п'a днделес.
Фел de фел de въніе!.. Іар eѣ зпвл че штіеам
Къ е шеф neste Архівъ, пегрешіт къ въніям
Шні motів талт маї пістернік ші маї віпс къвжат;
Кът къ шоарій de-аколо пана лзі i-ар фі тъпкат,
Шні къ алта нз гъсеміе ка se скріе de e віѣ!
Astfel дннд къ сокотела, тъ скол de ла йаші ші віѣ
Шні кіар ла rezidenса вардѣлі че еѣ івбіам,
Ші-о папъ de філоміл пентръ скріs дї adচeам;
Къчі доріам din ал течіз фелт se маї въд пе-ачест поет
Къ s'апкъ de скріs йарші ші къ йар а днвіет.
Дечі, sosesk дп капітала таре-а Церей Ромъніе, Кара
Каре штіді къ тоатъ лътма о пъмтиме Бѣкремпі.
Мъ порт маї днпті не зnde oamenії se везелескъ:
Пе ла віртърі, пе ла клъврі, зnde віада-ші келтескъ,
Зnde Binepea, съв маскъ, de амор фші вате юк,
Зnde intріціле тоате ші орпіеа-ші афль лок,
Kast ne поетъл пострѣ... піквірі нз-л врмътреск,
Ба піч кіар пе ла Архівъ врмеле-й нз ле гъсек.
„Негрешіт, mi-am zis atыпче, i s'a днътънілат чева
nШі вр'п фел de ръсснpare ел s'a пss a medita!
Днтръ 'n Колдія, ла спіталврі, зnde oamenії гъсескъ

Asi mi tъмъдзите кънд de боле пътимескъ.
Мъ sit binе 'n dpeanta 'n stъnra, фъръ днс'a кътеза
А гъndi к'Alexsandreskъ днтире болнави s'ap афла.
О asemine idee кiар mi кiар дакт'mi венiа
Лансъш eш awi фi ronit'o; n'ашi фi zis къ este-a mea.
Къндз's дн апартаментъз endе seksgъ чел фрзмос
De ефектеле пълчереi пълнце фъръ de болос,
Въз ne zn креват, de-o парте, конерит к'ен baldakin ,
О фiндиъ как чiбдат каре se'нека 'n sesmii:
О кънзъ de florи bestezъ фронтъа ei днкълзна,
Шi о лиръ фъръ коарде л'ал ei кап, дн къiб, ера.
Мъ d8k, o anuk de тънъ; ea tipesape ка'ntp'gn bis
Шi, рекъпълнд пiстере, къз глас пълногъстор mi-a zis:

„Віпъ, поете! він' де тъ пълнще!
„Везі дн че стапе еш ам аріенс:
„Върп тоат зіоа лакрімі де сънче;
„Зак дн дзрепеа че м'а нътрпns.
„Одиніоаръ ерам серватъ;
„Лазрі фримоае пріїміам тереѣ;
„Іспіміа тоат ера'ніскатъ
„Ші ферічіль ла карбл тэх.
„Дар де кънд бардъл віедій теле,
„Александрескъ, м'а пъръсіт,
„Амі трек віеаца 'п кінбрі греле;
„Везі: ка о флоаре м'ам besteйт!
„Акет Аморвл пз-мі май зімбеште;
„Негазвл фыне къпд дн кіем еш;
„Хорзл de грапій тъ окоleshте,
„Ш'Аполон ріде de пълнвл тэх!
„Ліра mea, ea'о пе-дикордатъ;
„Амі da-o 'п флакърі дак'аші птsea;
„Док дн спітальрі віаць бітай...
„О! пълнрі поете, de soaptea mea!“

О аша дескоперіре въ пштёді жпкінгі
Че дсрере 'пфікошать мі-а пштет прічині,
Пентръ къ Aleksandresкъ ера бардзл че іссікам.
Ши ли тьса лжі спераре преа фрътоазъ джі пшпеам.
Казза воінд' с'о афлѣ еぢ, вай! am дескоперіт
Кѣм къ ел neste snitalврі Dipeklop s'a ръндedit!
Ши къ, тьпнios не Mssъ, къчі преа тѣлт дя пекъїя
Шіл фъчеа se'ші пеардъ тимпъл каре'п трєсі жі тревъя,
Анtr'o zi a арзпкат'о дя snital, не ти креват,
Поронвнд ка съ пш-й dee de вѣст mi de тьпкак!

F. Sion.

101

МАКСИМ ШІ АНТРЕБЪРІ.

1. Треі лвкврі т'аă конфесзат фоарте дн віеада меа: фемея пъпъ ла 1850 inklesziv; Палатъ de кристал ла 1851; шї квестія Opientalvi de ла 1853 дикоаче, шї Domna штіе пъпъ кънд!

2. Картата не търси споранда? — Трактатът de Балта-Лиман, пентръ към пропуска на къзбас tot лиманъ и палът.

3. Караджътрактатъ че маи еластик in привиреа Ромъніе? — Ачел de Караджъкъ — Каинарци.

4. Докъде се сеамънъ до къпърецъ ръкъ към Кабинетеле де астълъ? — Докъде прескинвареа фалителор Ноите.

5. Де че хъртилъ се дипломатъкъ докъде пречине съдедемътъ? — Пентръ къмъ кондакъла тийлокъ.

6. Де че факътъ ачест стрялинъ атъла във винътъ привънъ? — Пентръ къмъ де легатъ.

7. Де че къважитъла за пои е атътъ де зборъ ши дипломатъ атътъ де изгубъ? — Пентръ къмъ късъ-възникъ.

8. Докъде карадипрецибръръ съмътъ бълъ фоарте дискретъ? — Нъмаи къндъ ар тревътъ се спасе винеле чеъл факъ алдътъ.

9. Докъде сеамънъ оаменъ интресацъ къмъ тигъеле? — Докъде ачеса къмъ пратеци кътъ де ръкъ, ши-й юй къмъ споеала.

10. Докъде сеамънъ кай де постъ къмъ тъстанъ чеъл простъ? — Докъде ачеса къмъ асъпра кайоръ тревътъ сътъ стряци неконцептъ къмъ стънъ, ши докъде тъстанъ тревътъ сътъ tot спофълъ ка сътъ пътъ се спирътъ.

11. Че деосевирие есте дипре за ом караде а вътътъ не алълъ, ши дипре за ом караде ѹ за вътътъ де постъ? — Ничи зна, къмъндои пътътъкъ глоаве.

12. Че деосевирие есте дипре за кроитор ши дипре за чензоръ ирнорантъ? — Кроиторътъ тае чеъл ръкъ, ши чензорътъ чеъл възпъ.

13. Къде сеамънъ за Зарафъ че се дипломатъште къмъ Трате? — Къзънъмътъ че се ръдикъ ши се дипофълъ докъде хъртие.

14. Караджътъ споранда къмъ пофътъ? — Ачеса занде се даъзъ пътънъ лъкърътъ де пътъкътъ.

15. Караджътъ вътътъ де етикетъ? — Занде тъмътъ а останътъ де тълатъ ши а кърета кътъ де изгубъ.

16. Карадарътъ пътътъ е тоюзъ къмъ ера. — Че тоюзъ дакъ ши фемеса лълъ пътътъ е тоюзъ къмъ ера!

17. Бълъ поарътъ опорътъ докъде гърътъ ка фитълъ цигарелоръ; пътътъ дипълътъ докъде лъбътъ, чи пътътъ пофътътъ.

18. Околе (пътъ фи де тътъръ!) симътъ прекътъ къпътъ, пътъ динъ пентъ чи динъ капъ.

19. Адвокатътъ аж маи тълатъ тревътъ де къщтиратъ прочесълъ декътъ дрентата.

20. Валътъ е за посътъ караде дипълътътъ не чеъл че поакъ ши рекоремътъ не чеъл чеъл привъскъ.

21. О Kontradikcie ш'зънъ адевър tot-o datъ.

— Карадаръ а фъктъ стапе.

— Че зичи, фрате?

— Чинстътъ а фъктъ!

— Чинстътъ?

— Ба пътъ!

R.